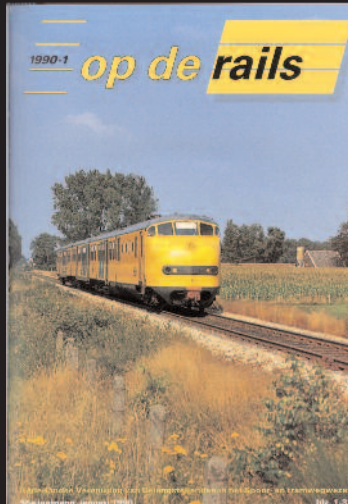
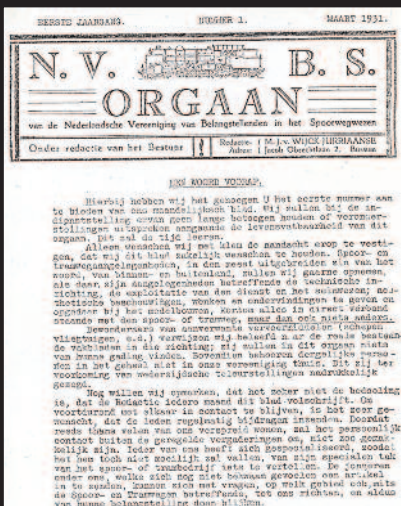

Beleidsplan NVBS

www.nvbs.com

2014 - 2018

Ledenvergadering 12 april 2014
Agendapunt 16

NEDERLANDSE VERENIGING VAN BELANGSTELLENDEN IN HET SPOOR- EN TRAMWEGWEZEN
OPGERICHT IN 1931

Beleidsplan NVBS 2014-2018

Uitgangspunt: 'De NVBS doet veel goed, maar niemand weet het'

Inleiding

Dit beleidsplan is een vervolg op het NVBS Beleidsplan 2010-2014 dat in 2010 is verschenen. Het Hoofdbestuur kiest voor de jaren 2014 en volgende weer voor een meerjarenplan, maar in een wat andere vorm dan in de voorgaande periode. Want de teksten van het Beleidsplan 2010-2014 bleken na een paar jaar behoorlijk gedateerd te zijn omdat ze een vermenging waren van beleidsuitgangspunten en concrete acties. Bovendien hielden zij geen rekening met interne en externe ontwikkelingen waar de NVBS mee te maken had.

Het nieuwe beleidsplan beschrijft de hoofdlijnen van het verenigingsbeleid voor de komende drie tot vijf jaar en wordt alleen tussentijds aangepast als nieuwe ontwikkelingen dat noodzakelijk maken. Het beleidsplan geeft de kaders aan voor een nadere uitwerking, die vervolgens per kalenderjaar zal plaatsvinden in de vorm van een actieplan. Dit actieplan zal ook aangeven welke geleding(en) of personen zich committeren om een actiepoint uit te voeren. Hierdoor wordt het voor het Hoofdbestuur makkelijker om de voortgang van de uitvoering van het plan te volgen en waar nodig de uitvoering bij te sturen. In de paragraaf "Aansturing van de vereniging en de jaarlijkse Plancyclus" van dit beleidplan wordt deze werkwijze nader beschreven.

Missie en visie van de NVBS

De missie van de NVBS is gebaseerd op haar statuten en is in 2010 als volgt geformuleerd:

- Het is de missie van de NVBS om belangstellenden in het spoor- en tramwegwezen in verenigingsverband te organiseren, hun kennis te verdiepen en hun beleving te intensiveren en om als vereniging de publieke waardering van het railvervoer te bevorderen.

Daarbij werd als visie van de NVBS verwoord:

- De NVBS streeft er naar informatie en faciliteiten, die een intensieve beleving en een verdieping van de kennis van het spoor- en tramwegwezen mogelijk maken, ruim en gemakkelijk toegankelijk aan leden ter beschikking te stellen.

In de komende jaren wil de NVBS meer het verenigingsaspect bevorderen en daarmee ook de continuïteit van de vereniging veilig te stellen door aantrekkelijker te worden voor spoorhobbyisten die nu nog geen lid van de NVBS zijn. Daarom willen we meer gaan denken vanuit voor de leden aantrekkelijke activiteiten en de personen die bij deze activiteiten als vrijwilliger het voortouw nemen, in plaats van te denken vanuit structuren, regels en bevoegdheden. Daarbij blijft wel een mate van centrale aansturing door het Hoofdbestuur noodzakelijk omdat onder andere de financiële middelen van de vereniging beperkt zijn.

NVBS: vereniging en erfgoedbeheerder

De NVBS heeft twee functies:

1. **Spoor als hobby van individuele leden, waarvoor de NVBS een aantal mogelijkheden en faciliteiten biedt om deze hobby (gezamenlijk) te beleven.**

Leden kunnen elkaar ontmoeten in de afdelingen. De afdelingen kunnen naast het zorgen voor aantrekkelijke afdelingsbijeenkomsten ook een rol spelen bij het naar buiten brengen van de NVBS in hun werkgebied. Voor de afdelingen moet een accent liggen op het uitwisselen van ervaringen m.b.t. succesvolle veranderingen in de organisatie van de afdelingsavonden waardoor er meer mensen naar de bijeenkomsten komen en de gezelligheid wordt vergroot.

Landelijk is er een de afdeling *Jongeren* die zich richt op de leeftijdsgroep tot 30 jaar en vooral activiteiten organiseert waar de jongere leden elkaar kunnen ontmoeten.

Het verenigingsblad *Op de Rails* is voor velen de belangrijkste reden om lid van de NVBS te worden en te blijven. Daarom is het investeren in een blijvend hoge kwaliteit van inhoud en vormgeving van het blad van groot belang voor de vereniging.

Daarnaast is zichtbaarheid op *internet en facebook* niet meer weg te denken als activiteit van de NVBS. Een belangrijke rol is dus weggelegd voor de website. Maar daarnaast ook voor het gebruik van de social media. Geïnteresseerden in spoor en tram, zeker de jongere, vinden het steeds meer vanzelfsprekend dat de informatie die zij nodig hebben te vinden is op het internet. Dat gebeurt binnen de NVBS al door het gebruik van facebook door de voorzitter, enkele afdelingen en door *Op de Rails* voor eel railnieuws en aanverwante zaken. De meerwaarde van de NVBS hierin moet benadrukt worden: internet is vluchtig en niet altijd even betrouwbaar. Als de NVBS het schrijft dan 'is het zo'. Bovendien geeft Facebook de mogelijkheid tot interactie, die bijvoorbeeld een tijdschrift niet heeft.

Ook voor de communicatie van het Verenigingsnieuws is het werken via digitale kanalen veel sneller en actueler tegen lagere kosten dan door middel van gedrukte informatie. Andere vormen van communicatie, zoals een *digitale Nieuwsbrief*, zullen op termijn de gedrukte vormen grotendeels gaan vervangen. Daarbij moet in de overgangssituatie een passende oplossing worden geboden aan de (slinkende) groep van leden die nog niet over internet beschikt.

Omdat ook binnen de NVBS soms geldt dat er leuke dingen worden gedaan die niet breed worden gedeeld kan er veel worden gewonnen als er meer dwarsverbanden binnen de vereniging worden gelegd waardoor meer leden betrokken kunnen raken. Daarbij is digitale communicatie een goed hulpmiddel, maar de persoonlijke contacten zijn minstens zo waardevol.

De ruimte waarover de NVBS in Amersfoort beschikt, *NVBS Centraal*, blijkt door steeds meer leden te worden gevonden omdat er regelmatig activiteiten worden georganiseerd. Het ontmoetingsaspect blijkt daarbij een belangrijke meerwaarde voor het verenigingsleven binnen de NVBS op te leveren. Daarom is het ontwikkelen van activiteitenprogramma's voor NVBS Centraal een belangrijk onderdeel van het verenigingsbeleid.

2. Beheer van spoorerfgoed in de vorm van de collecties van de SNR en de NVBS bibliotheek
De *Stichting NVBS-Railverzamelingen (SNR)* is één van de duurdere onderdelen van de NVBS. Daar mag de NVBS en mogen de leden ook wat voor terugverwachten. Zoals vanouds door individuele ondersteuning van leden die een boek of een artikel voorbereiden. Maar veel meer door het digitaliseringsproject waarbij een goedgevulde beeldbank, die via de NVBS-website voor leden toegankelijk zal worden, wordt opgebouwd.

Qua organisatie zal onderzocht gaan worden of de efficiency en de kwaliteit van het beheer van de verzamelingen van de bibliotheek en de SNR kunnen worden vergroot door deze op termijn onder een gemeenschappelijk bestuur te brengen.

Buiten de NVBS zijn er ook andere organisaties die zich met het Nederlandse spoorerfgoed bezig houden. Er zijn al periodiek contacten met o.a. het Spoorwegmuseum en het Utrechts Archief. De NVBS moet zich inzetten voor een meer structurele vorm van samenwerking en afstemming met deze organisaties bij het verwerven en beheren van collecties.

Wat doen we met de beschikbare financiële middelen

De belangrijkste uitgavenpost van onze begroting betreft de vervaardiging van het verenigingsblad *Op de Rails*. Omdat dit blad wordt gezien als een belangrijk onderdeel van het lidmaatschap van de NVBS en in het de loop van de reeds verschenen duizend nummers een hoge kwaliteit naar inhoud en vorm heeft gekregen, zal er financieel voldoende ruimte blijven voor de redactie om de continuïteit van *Op de Rails* te verzekeren.

Het beschikken over NVBS Centraal in Amersfoort is van groot nut gebleken voor het profileren van de veelzijdigheid van de NVBS en voor het bevorderen van onderling contact tussen actieve leden, maar het legt tegelijkertijd een groter beslag op de begroting dan verwacht werd bij het aangaan van het huurcontract met NS Stations. Het ons 'uithangbord' in de richting niet-leden en verwante organisaties: de NVBS als ontmoetingscentrum voor alle belangstellenden in spoor en tram.

Daarnaast speelt digitalisering van de schatten van de NVBS een grote rol omdat digitaal werken onder de leden steeds meer gemeengoed wordt en zeker een must is om jongeren voor de NVBS te interesseren en over te halen om lid te worden. Maar ook deze actie vergt de nodige uitgaven voor digitaal beheer en het ontsluiten via website of portals.

Helaas heeft de NVBS door de leeftijdsopbouw van het ledenbestand te maken te maken met opzeggingen vanwege ziekte of overlijden. Daarnaast komt het in toenemende mate voor dat leden om financiële redenen zich genoodzaakt zien hun lidmaatschap beëindigen. Dat betekent dat het verhogen van de inkomsten door middel van hogere contributies maar in beperkte mate mogelijk is, terwijl tevens nieuwe leden geworven moeten worden door middel van aantrekkelijke kennismakingstarieven. Daarom zullen voor de komende jaren explicietere keuzes gemaakt moeten worden bij het opstellen van de begroting, en een striktere kostenbewaking dan in het verleden moeten worden toegepast.

De NVBS heeft geen betaalde krachten in dienst en werkt met vele vrijwilligers die zonder vergoeding hun werkzaamheden voor de vereniging verrichten. Binnen de geldende declaratieregels, die in 2014 zijn aangescherpt, kunnen zij alleen reiskosten declareren. Niettemin zal ook naar deze kosten kritischer dan voorheen gekeken moeten worden.

De NVBS en de langere termijn

De vergrijzing van het ledenbestand is niet alleen een punt van zorgen vanuit financieel opzicht maar raakt op termijn het voortbestaan van de vereniging. Ondanks de inspanningen van P & R compenseert de werving van nieuwe leden niet voldoende het aantal opzeggers. Daarom vertoont het ledenaantal al een aantal jaren een dalende trend. Om deze ontwikkeling een halt toe te roepen zal een

beter beeld verkregen moeten worden waar wij potentiële leden kunnen vinden. Vervolgens zullen ook alle geledingen hun verantwoordelijkheid moeten nemen voor de uitvoering van een te ontwikkelen aanvalsplan ledenwerving. De afdelingen kunnen in hun regio korte lijnen ontwikkelen naar organisaties of plekken waar spoorliefhebbers geattendeerd kunnen worden op het bestaan van de NVBS.

Aansturing van de vereniging en de jaarlijkse plancyclus

Het uitgangspunt binnen de NVBS is: met een gericht aanbod van activiteiten aansluiten bij de behoeften van de leden. Die activiteiten worden uitgevoerd door vrijwilligers die met plezier actief moeten kunnen zijn binnen de NVBS. Maar deze actieve leden moeten ook beseffen dat een aantal afspraken nodig is waarvoor geldt: afspraken worden nagekomen. Want vrijwillig is niet hetzelfde als vrijblijvend.

Op basis van dit uitgangspunt is het NVBS Hoofdbestuur eindverantwoordelijk voor de gang van zaken binnen de vereniging. Het bestuur opereert langs de lijnen van dit Beleidsplan.

Het jaarlijkse actiegedeelte kent een plancyclus in drie stappen

- Tijdens de jaarlijkse stafvergadering worden de hoofdlijnen van het concept-actieplan voor het komende jaar besproken. Ook de jaarlijkse gesprekken die het HB heeft met alle geledingen vinden hun weerslag in dit concept-actieplan.
- In de daarop volgende ministaf-vergadering wordt de concept-tekst van het plan becommentarieerd en worden de actiepunten voor komende het jaar concreet gemaakt: wat is het beoogde resultaat, wie is/zijn de beoogde trekker(s), de tijdsplanning, de financiële middelen en de rap portage.
De mini-stafvergadering is bedoeld als kleine slagvaardige overlegvorm die de hele organisatie in brede zin representeert maar door haar beperkte omvang zich beter dan een stafvergadering leent voor het formuleren van concrete plannen. De leden zijn vertegenwoordigingen van het Hoofdbestuur, van de NVBS-diensten en stichtingen, en één vertegenwoordiger per regionale cluster van afdelingen.
- Daarna wordt in de Algemene Ledenvergadering het integrale jaar-actieplan vastgesteld. Het actieplan heeft dan een formele looptijd tot de eerstvolgende ALV. Jaarlijks legt het Hoofdbestuur achteraf verantwoording af aan de ALV over de voortgang van het actiegedeelte.

De bewaking van de voortgang van deze plannen berust bij het Hoofdbestuur: het bestuur bepaalt de condities vooraf, faciliteert waar nodig, en volgt de voortgang. Uitgangspunt voor het Hoofdbestuur is het sturen 'op afstand'.

Amersfoort, maart 2014